

«Κοινωνικές και ιδεολογικές διαστάσεις της νοσηλευτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Η Νοσηλευτική Σχολή του Ευαγγελισμού (1950-1983)»

Υποψήφια Διδάκτορας Ολγα Πολυχρονοπούλου

Περίληψη Διατριβής

Η Νοσηλευτική ως εφαρμοσμένη επιστήμη επικεντρώνεται στην παροχή φροντίδας στους ασθενείς. Η χρήση του όρου «νοσηλευτική» παρατηρείται τη δεκαετία του 1960, γεγονός που επιβεβαιώνεται από τις μαρτυρίες πολλών νοσηλευτριών της εποχής, οι οποίες, όντας σπουδάστριες της Σχολής Αδελφών Νοσοκόμων του Ευαγγελισμού τις δεκαετίες 1950 και 1960, αναφέρουν τη συχνή χρήση του όρου. Από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918), οι υποχρεώσεις της ιατρικής και της νοσηλευτικής διατηρήθηκαν σε μεγάλο βαθμό σταθερές και επικεντρώνονταν στη φροντίδα ασθενών με βαριές παθήσεις και την προστασία της ζωής. Την περίοδο αυτή θεσμοποιήθηκε σταδιακά η εκπαίδευση στη νοσηλευτική φροντίδα. Το 1875, ιδρύθηκε η πρώτη Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων στην Ελλάδα, αρχικά με την επωνυμία «Νοσοκομικόν Παιδευτήριον». Το 1931, η Σχολή αναδιοργανώθηκε με στόχο την παροχή τριετούς εκπαίδευσης στις Αδελφές Νοσοκόμες.

Η προσέλευση στις νοσηλευτικές σχολές, ειδικά μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και έως το 1960, συνδέθηκε με τις οικονομικές δυσκολίες της εποχής και την αναδυόμενη κοινωνική αναγνώριση του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Η παρούσα διατριβή εστιάζει στη μελέτη της νοσηλευτικής εκπαίδευσης στη Σχολή του Ευαγγελισμού την περίοδο 1950-1983. Βασίζεται σε μελέτη αρχείων της Νοσηλευτικής Σχολής του Ευαγγελισμού και σε ημιδομημένες συνεντεύξεις αποφοίτων.

Από τις αφηγήσεις και από τα αρχεία προκύπτει ότι οι περισσότερες από τις συμμετέχουσες κατάγονταν από την επαρχία, κυρίως από τη Βόρεια Ελλάδα. Επίσης, οι θρησκευτικές αξίες και η Αδελφότητα έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή της Σχολής, η οποία λειτουργούσε και ως οικοτροφείο, προσφέροντας στήριξη στις οικονομικά δύσκολες συνθήκες μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η εκπαίδευση χαρακτηριζόταν από αυστηρότητα βασισμένη σε συγκεκριμένες ηθικές αξίες, σε ένα πλαίσιο στρατιωτικού τύπου πειθαρχίας. Η ποιότητα της εκπαίδευσης θεωρούνταν την μελετώμενη περίοδο ως «εξαιρετική», προσανατολισμένη στον ασθενή και την παροχή υψηλής ποιότητας φροντίδας.